

**we houden
het veilig**

Uitvoeringsprogramma (UVP) Veenendaal 2023-2024

Introductie

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) Heuvelrug 2023-2026 is het vierjarig beleidskader waarin wij focus aanbrengen en afspraken maken over de inzet en prioriteiten op het gebied van veiligheid voor de komende tijd. Dat doen we samen met vier buurgemeenten (Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede), politie en OM. Dit beleidskader concretiseren we in een tweejarig Uitvoeringsprogramma (UVP), wat nu in concept voor u ligt. Hierin is opgenomen wat we op de geprioriteerde thema's komende twee jaar doen om de in het IVP vastgestelde doelstellingen te bereiken. Het IVP wordt door de gemeenteraad vastgesteld. Het UVP door het college van B&W.

Dit UVP bestaat uit twee delen: een gezamenlijk (basisteam-breed) deel en een lokaal deel.

In het gezamenlijk deel (hoofdstuk 1) staat beschreven welke inspanningen we de komende twee jaar verrichten om de ambities op het gebied van ondermijning, digitale veiligheid en maatschappelijke onrust te realiseren. We vertalen de doelstellingen uit het IVP naar concrete uitvoering.

Naast de gezamenlijke focus op genoemde thema's heeft elke gemeente een eigen lokale aanpak en aanvullende lokale aandachtspunten voor de komende beleidsperiode in beeld. In het lokale deel van dit UVP is een concrete uitwerking daarvan opgenomen (hoofdstuk 2). Daar waar ook in de lokale onderwerpen overlap zit en/of samenwerking met anderen gemeenten mogelijk is, laten we dat natuurlijk niet onbenut.

Tot slot is in het lokale deel een kernachtige beschrijving van onze al bestaande activiteiten en werkzaamheden gegeven (hoofdstuk 3) en een budgetoverzicht opgenomen (hoofdstuk 4). De focus ligt de komende periode op de voorgenomen basisteam-brede én lokale prioriteiten. Op deze gebieden investeren we als het ware extra. Maar daarnaast vindt ook regulier werk op het gebied van veiligheid plaats en worden vaste taken uitgevoerd. De uitdaging is zo adequaat mogelijk in te spelen op (nieuwe) ontwikkelingen zonder aandacht te verliezen voor de structureel relevante vraagstukken. Door ook het werk dat naast de inspanningen in het kader van het IVP en UVP verricht wordt inzichtelijk te maken, geeft dit UVP een completer beeld.

1. Gezamenlijke prioriteiten

Ondermijning, digitale veiligheid en maatschappelijke onrust zijn de drie prioriteiten waarin we nadrukkelijk samen optrekken en waarvoor we de aanpak op basisteam-breed niveau afstemmen en vormgeven. In dit hoofdstuk staat beschreven welke inspanningen we de komende twee jaar verrichten om de ambities op deze drie thema's te realiseren. We vertalen de doelstellingen uit het IVP naar concrete uitvoering en voorgenomen acties of maatregelen.

1.1. Ondermijning

DOELSTELLING

Het versterken van de gezamenlijke informatiepositie, zodat we het zichtbaar moeilijker maken om criminele activiteiten te ontplooien.

DIT GAAN WE DOEN

Wij hebben eens per zes weken een gemeenschappelijk overleg met onze veiligheidspartners over de aanpak van ondermijning binnen het basisteam Heuvelrug.

Wij investeren in een versterkte gezamenlijke informatiepositie waarbij eenieder zelfstandig werkt aan het uitbouwen en borgen van lokale netwerken.

Wij analyseren binnen het basisteam Heuvelrug verschillende scenario's ter implementatie van een gemeentelijk ANPR-cameratoezicht.

Wij investeren in de samenwerking met de Belastingdienst bij het behandelen van casuïstiek en het uitvoeren van integrale controles, dit om meer zicht te krijgen op witwas- en/of fraudeconstructies.

Wij stellen in samenwerking met het RIEC Midden-Nederland, mede op basis van politie-informatie, een informatiebeeld op over de mogelijke aanwezigheid van criminele samenwerkingsverbanden binnen het basisteam Heuvelrug.

Wij formuleren een eenduidig werkprotocol voor de lokale ondermijningsoverleggen, waarin risico-indicatoren en criteria voor op- en afschaling van casuïstiek is verwoord.

DOELSTELLING

Het in beeld brengen van risicovolle plekken en branches binnen ons basisteam, zodat wij de beschikbare capaciteit probleemgericht kunnen inzetten.

DIT GAAN WE DOEN

Wij werken binnen het basisteam Heuvelrug aan complexe casuïstiek, waarbij wij nauw blijven samenwerken met het RIEC Midden-Nederland en de partners binnen het RIEC-samenwerkingsverband. We maken gebruik van de kennis en expertise.

Wij blijven de integrale controles in gezamenlijkheid met onze partners op flexibele wijze uitvoeren, waarbij wij waar nodig gebruik maken van de kennis en expertise van het 'Team Operationele Versterking' van het RIEC Midden-Nederland.

Wij streven zoveel als mogelijk naar een eenduidige bestuursrechtelijke aanpak binnen het basisteam Heuvelrug en passen het bestuurlijk instrumentarium daarop aan.

Wij analyseren de bedrijventerreinen binnen het basisteam Heuvelrug op de aanwezigheid van bedrijven binnen risicovolle branches en signalen van ondermijning ter uitvoering van gerichte integrale controles.

Wij stellen in samenwerking met het RIEC Midden-Nederland, mede op basis van politie-informatie, periodiek een risicokaart op voor het buitengebied.

Wij werken binnen het basisteam Heuvelrug aan een overzicht van de aanwezige horeca-locaties met een afhaal- en bezorgfunctie.

DOELSTELLING

Het voorkomen van 'jonge aanwas', dit met het doel om onze jongeren bewust te maken van de risico's en gevolgen die gepaard gaan met een criminele carrière.

DIT GAAN WE DOEN

Wij bieden op overzichtelijke wijze voorlichtingen aan voor jongeren, ouders en/of scholen om inzicht te krijgen in de risico's die gepaard gaan met het starten van een criminele carrière.

Wij investeren gezamenlijk in bewustwording binnen onze organisaties en bij eerstelijns professionals op thema's zoals mensenhandel en het starten van een criminele carrière door jongeren.

Wij onderzoeken, in samenwerking met het sociaal domein en wijkgerichte teams en/of professionals in de wijk, op welke wijze er gestuurd kan worden op het bieden van perspectief voor jongeren, alsmede op het voorkomen van recidive bij jongeren.

Wij formuleren een gezamenlijk beleidskader over de bestuurlijke handhaving op jeugdoverlast en -criminaliteit.

DOELSTELLING

Het versterken van de bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid tegen ondermijning.

DIT GAAN WE DOEN

Wij creëren voor de vijf gemeenten één gezamenlijke communicatie-toolkit voor ondermijning om onze inspanningen op eenduidige wijze met de buitenwereld te delen.

Wij stellen actief en laagdrempelig informatie beschikbaar voor inwoners en ondernemers om signalen van ondermijning sneller te herkennen.

Wij vergroten de bekendheid onder inwoners en ondernemers over de meldingsmogelijkheden bij vermoedens van ondermijning.

Wij versterken, waar mogelijk in samenwerking met het Platform Veilig Ondernemen, de weerbaarheid van onze ondernemers tegen (de invloeden van) ondermijnende criminaliteit.

Wij organiseren jaarlijks, op basis van actuele ontwikkelingen en analyses, een branchegerichte bijeenkomst voor ondernemingen uit risicovolle branches over ondermijning.

Wij onderzoeken de mogelijkheid om gezamenlijke beleidsregels te formuleren ter handhaving van het verbod op lachgas.

We stellen een meerjarig trainingsprogramma op om de organisatorische en bestuurlijke bewustwording te vergroten en we organiseren bijeenkomsten over integriteit en morele oordeelsvorming.

Wij stemmen de lokale APV's ten aanzien van ondermijning op elkaar af, waarbij het uitgangspunt is om zoveel als mogelijk eenduidigheid te hanteren in de handhavingsstrategie.

Wij bieden periodiek trainingen aan voor ambtenaren ter omgang met agressie en geweld, dit om een veilige uitoefening van de publieke taak te faciliteren.

1.2. Digitale veiligheid

DOELSTELLING

Wij hanteren een brede benadering waarin de doelgroepen (1) jongeren, (2) senioren en (3) ondernemers evenredig en passende voorlichting krijgen.

DIT GAAN WE DOEN

Wij onderzoeken de mogelijkheid om digitale leerprogramma's beschikbaar te stellen waarmee inwoners via o.a. 'serious gaming' kennis opdoen over de risico's die samengaan met het digitale domein.

Wij onderzoeken op welke wijze de versterkingsgelden van het Platform Veilig Ondernemen het meest effectief ingezet kunnen worden en maken hier gebruik van.

Wij versterken de bedrijfsmatige weerbaarheid van ondernemers door de introductie van de 'Digitale Cybersecurity Ster' als aanvulling op het Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen.

Wij organiseren, in samenwerking met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid en/of het Platform Veilig Ondernemen, jaarlijks een bijeenkomst voor ondernemers over digitale veiligheid.

DOELSTELLING

Wij vergroten de bewustwording en weerbaarheid van inwoners en ondernemers door op laagdrempelige wijze informatie beschikbaar te stellen, of kennis en vaardigheden aan te bieden die de kans op slachtofferschap verlagen.

DIT GAAN WE DOEN

Wij bieden op eenduidige wijze via de gemeentelijke websites een handelingsperspectief door het beschikbaar stellen van concrete informatie over (1) vormen van digitale criminaliteit, (2) waar deze te melden en (3) wat te doen bij slachtofferschap.

Wij ontwikkelen, op basis van geïnventariseerde behoeften per doelgroep, een gemeentelijke communicatie-toolkit c.q. informatiepakket om slachtofferschap zoveel mogelijk te voorkomen.

DOELSTELLING

Wij onderzoeken de mogelijkheden om een repressieve dadergerichte aanpak te ontwikkelen, dit om een vergroot slachtofferschap te voorkomen.

DIT GAAN WE DOEN

Wij ontwerpen in samenwerking met de politie een dadergerichte aanpak, waar onder andere het voeren van stopgesprekken met daders van digitale criminaliteit onderdeel van uitmaakt.

DOELSTELLING

Wij werken aan het borgen en delen van de organisatorische kennis en kunde ten aanzien van nieuwe digitale ontwikkelingen en bestuurlijke bevoegdheden.

DIT GAAN WE DOEN

Wij hebben eens per zes weken een gemeenschappelijk overleg met onze veiligheidspartners over de aanpak van digitale veiligheid binnen het basisteam Heuvelrug.

Wij volgen de ontwikkelingen met betrekking tot de inzet van bestuurlijke handhaving in het digitale domein ten behoeve van het eigen bestuurlijk handelingsperspectief.

Wij volgen c.q. voltooiën in gezamenlijkheid opleidingen die gericht zijn op (on)veiligheid in het digitale domein, het bieden van handelingsperspectief en het toepassen van het bestuurlijk instrumentarium.

Wij verkennen en evalueren in gezamenlijkheid de samenwerking met de aan te stellen 'digitaal wijkagent' van de politie.

1.3. Maatschappelijke onrust

DOELSTELLING

Wij blijven constant werken aan het vergroten van onze kennis en expertise door het gezamenlijk oefenen en het volgen van specialistische opleidingen over (nood)bevoegdheden van burgemeesters, de Wet openbare manifestaties en contra-terrorisme, extremisme en radicalisering(CTER).

DIT GAAN WE DOEN

Wij hebben hierin specifieke aandacht voor nieuwe (digitale) vormen van maatschappelijke onrust.

Wij blijven leren door incidenten en gebeurtenissen binnen de gezagsdriehoek in vertrouwelijkheid gezamenlijk te delen en evalueren.

Wij werken viermaal per jaar binnen een gezamenlijke werkgroep aan het voorkomen van, maar ook het prepareren op maatschappelijke onrust.

Wij maken eens per jaar een gemeenschappelijk én lokaal opleidingsplan ter bevordering van onze deskundigheid op het gebied van (nood)bevoegdheden, demonstraties, digitale onrust, maar ook radicalisme, extremisme en geweld.

DOELSTELLING

Wij prepareren ons gezamenlijk op diverse vormen van maatschappelijke onrust door één gezamenlijke handreiking te formuleren die inzicht biedt in onze werkwijze, mogelijke scenario's en bijbehorende bevoegdheden.

DIT GAAN WE DOEN

Wij stellen in gezamenlijkheid, en in nauwe samenwerking met de politie, een handreiking vast in relatie tot onze handelswijze bij maatschappelijke onrust, demonstraties en wanordelijkheden. Hierin schetsen wij diverse scenario's met (formats van) bijbehorende (nood) bevoegdheden.

Wij organiseren eens per twee jaar met alle leden van de basisteam-brede gezagsdriehoek een simulatietraining ter preparatie, alsmede ter lering van openbare orde scenario's.

Wij maken gezamenlijke inzet mogelijk door afspraken te maken over ambtelijke bereikbaarheid en beschikbaarheid, waarbij het ons uitgangspunt is om op basis van heldere verwachtingen de ad-hoc inzet van ambtelijke capaciteit in alle vijf de gemeenten mogelijk te maken.

2. Lokale prioriteiten

Naast de gezamenlijke focus op de drie genoemde thema's heeft elke gemeente een eigen lokale aanpak en aanvullende lokale aandachtspunten voor de komende beleidsperiode in beeld. We werken afzonderlijk aan een aantal eigen doelstellingen. Iedere gemeente heeft immers ook eigen kenmerken, wensen, behoeften en te maken met specifieke vraagstukken.

In dit hoofdstuk is opgenomen met welke lokale focus en voor welke lokale doelen we ons komende twee jaar in Veenendaal inzetten. Het lokale maatwerk zoals vastgelegd in het IVP is verder uitgewerkt. We maken onderscheid tussen een generieke focus op drie rode draden die wij belangrijk vinden door alle thema's heen (2.1.), en extra aandacht en de lokale aanpak op specifiek, verschillende vormen van criminaliteit of onveiligheid (2.2.).

Afbakening en kaders

Qua afbakening geldt dat in het IVP en UVP doelstellingen zijn opgenomen over de openbare orde en het voorkomen of tegengaan en bestrijden van criminaliteit. Veiligheid is een breed thema en beweegt zich ook langs onderwerpen als leefbaarheid en verkeersveiligheid. Zo is toezicht op overlast en ergernissen die de leefbaarheid in de openbare ruimte aantasten een belangrijk element, maar geen onderwerp voor in het IVP of UVP. Het college gaat in 2023 een toezicht- en leefbaarheidsplan vaststellen om daarmee gericht de BOA-capaciteit in te zetten. We werken nadrukkelijk samen met collega's van Toezicht & Handhaving. Voor verkeer geldt: de inrichting ligt bij team AOB (adviseurs openbare ruimte), handhaving bij de BOA's en politie (basiswerk). Binnen de lokale aanpak komt ook regelmatig de verbinding en samenwerking met nog andere beleidsterreinen aan bod. Zorgen voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving doen en kunnen we zeker niet alleen.

2.1. Rode draden door de thema's heen

Rode draad 1: Aandacht voor preventie en het voorkomen van onveiligheid

We staan in Veenendaal voor een brede benadering in het veiligheidsdomein: preventief waar het kan, repressief waar het moet. De preventie en het voorkomen van onveiligheid, krijgt nadrukkelijk aandacht komende tijd. Voorkomen is immers beter dan genezen. De doelstellingen in het IVP en UVP richten zich op de openbare orde en het voorkomen of tegengaan en bestrijden van criminaliteit. We dragen ook bij aan het voorkomen van sociale onveiligheid. Niet alleen daadwerkelijke cijfers van meldingen, incidenten en misdrijven maar ook bijvoorbeeld de veiligheidsbeleving en het veiligheidsgevoel zijn belangrijke elementen waarop wij ons baseren.

- Bewustwording en weerbaarheid vergroten is een belangrijke pijler in onze aanpak.
- Communicatie is een belangrijk instrument om dit te bereiken.
- Daarnaast investeren we in trainingen en onderwijsprogramma's.

Voorbeelden hiervan zijn dat we mobeyes aanbieden en investeren in het voorkomen van woninginbraken en we organiseren veiligheidsdagen en de week van de veiligheid. Daarnaast werken we samen met HALT, maar hebben we ook de training Leerlingalert op de scholen.

Samenwerking en verbinding:

Er zit binnen deze rode draad een belangrijke link met het sociale en maatschappelijk domein daar waar het gaat om preventie en bijvoorbeeld het voorkomen van middelengebruik, de samenwerking met Veens Welzijn (in het bijzonder met het jongerenwerk), het voorkomen van polarisatie en radicalisering en de samenwerking met het onderwijs. Een deel van deze onderwerpen zal ook terugkomen in het Integraal Beleidskader Sociaal Domein.

Rode draad 2: Focus op wat de inwoner en ondernemer zelf kan bijdragen

Een veilig Veenendaal bereiken we samen. We zijn afhankelijk van inzet en welwillendheid van onze inwoners, ondernemers en partners. We creëren betrokkenheid om de effectiviteit van onze inspanningen te vergroten. Inwoners en ondernemers kunnen veel zelf doen. Daarvoor bieden wij handreikingen aan en faciliteren wij. Onze inzet richt zich op de inwoners en ondernemers in de wijken. Dichtbij en samen met hen en onze maatschappelijke partners zoals de scholen of verenigingen, werken we aan het vergroten van veiligheid.

- We zetten (social) media in om meldingsbereidheid te vergroten en om inwoners en ondernemers te activeren en stimuleren zelf in actie te komen.
- We delen successen en resultaten van gezamenlijke inspanningen en zorgen dat men weet wat men kan doen bij, of waar men terecht kan met signalen van onveiligheid of criminaliteit.
- We organiseren geregeld bijeenkomsten voor inwoners en ondernemers.

Samenwerking en verbinding:

We werken hierbij nauw samen met de wijkmanagers, Veenvesters, Veens Welzijn en andere partners in de wijk. Daar waar het gaat over ondernemers werken we samen met de Bedrijvenkring Ondernemend Veenendaal, Winkelstad Veenendaal en de diverse partners binnen de Keurmerken Veilig Ondernemen (KVO's). We maken daarbij ook gebruik van de middelen die het CCV en het Platform Veilig Ondernemen ons ter beschikking stellen om inwoners en ondernemers te laten zien wat ze zelf kunnen doen en in staat te stellen dat ook in de praktijk te brengen.

Rode draad 3: Het voorkomen van jonge aanwas én repressieve inzet in de jeugdketen

In lijn met de nadruk op preventie, het voorkomen van onveiligheid en het vergroten van de weerbaarheid is jeugd de komende vier jaar een belangrijke doelgroep. Het verdient door alle thema's heen aandacht in te zetten op het voorkomen van 'jonge aanwas'.

De basis voor dit alles: een goede integrale samenwerking binnen de jeugdketen waar we regie op voeren en die we verder professionaliseren. Wat dat concreet betekent leest u in het kader op de volgende pagina. Verder geldt:

- We willen jeugd weerbaar maken en behoeden voor eerste stappen richting een criminele carrière. We blijven investeren in voorlichting gericht op het creëren van bewustwording over de risico's voor jongeren in de criminele wereld.
- We blijven investeren in de verbinding tussen school en veiligheid.
- Met politie en OM werken we samen aan een werkwijze om jonge aanwas eerder in beeld te krijgen en daar waar mogelijk criminele carrières in de kiem te smoren.
- We zetten in op het helpen ombuigen van situaties waarin jongeren toch al in aanraking komen met criminaliteit (of onveiligheid).

Samenwerking en verbinding:

Om bovenstaand te realiseren hebben we nadrukkelijk oog voor zorg en werken we nauw samen met het sociale en maatschappelijk domein. Binnen de jeugdketen zijn veel partners vertegenwoordigd: politie, BOA's, jongerenwerk, leerplicht, Halt, CJG, etc.

Inzet vanuit de jeugdketen op het gebied van jongeren en veiligheid:

- Partners uit de jeugdketen sluiten aan op en bij de leefwereld van de jongeren zodat we weten wat er speelt. Een relatie opbouwen met jeugd en vroegtijdig contact is essentieel. We delen proactief signalen van groepsgedrag en zijn alert op mogelijke signalen over jongeren waarbij het opgroeien en opvoeden niet vanzelf gaat. Zo kan vroegtijdig effectieve steun of hulp ingezet worden. Ook zijn we alert op zorgen en/of vermoedens over jongeren die mogelijk een criminele carrière starten of zijn gestart.
- Kijkend naar de komende twee jaar hebben wij de ambitie om de jeugdketen verder door te ontwikkelen en verder te professionaliseren. De jeugdketen kan grenzen stellen aan crimineel gedrag en jongeren perspectief bieden. Dankzij het inzetten van rolmodellen wordt dit ook een zichtbaar perspectief. Met elkaar werken we intensief aan het vergroten van de beschermende factoren, het creëren van een aanbod op maat en zetten we ons in voor het verkleinen van de risicofactoren.
- Daarnaast is er binnen de jeugdketen aandacht voor jeugdoverlast en starten we bij problematische jeugdgroepen een groepsaanpak op. De groepsaanpak is geschikt om problematisch groepsgedrag in kaart te brengen en samen met ketenpartners een plan van aanpak op te stellen én uit te voeren om het problematische groepsgedrag te stoppen. De aanpak van problematische jeugdgroepen is van belang voor de veiligheid en leefbaarheid in een buurt én om te voorkomen dat individuele jongeren afglijden in de criminaliteit.

2.2. Extra aandacht voor verschillende vormen van criminaliteit (of onveiligheid)

Op onderstaande thema's of vormen van criminaliteit richten wij ons lokaal (aanvullend op de gezamenlijke aanpak). Zowel preventief als repressief wanneer dat nodig is. Inzet op de drie hierboven beschreven rode draden loopt als het ware door deze thema's heen.

Ondermijnende, georganiseerde criminaliteit

Afgelopen jaren heeft de Veense aanpak van ondermijning vorm gekregen via "Ondermijning in Veenendaal: Van beeld naar aanpak". Deze aanpak voorziet in drie sporen:

1. het versterken van de bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit;
2. het bevorderen van de bestuurlijke en ambtelijke integriteit;
3. het versterken van maatschappelijke weerbaarheid.

In aanvulling op de basisteam-brede acties in dit UVP maken we voor Veenendaal een Actieagenda Ondermijning waarin we de lokale aanpak borgen. Thema's zoals de brede aanpak van drugs (waaronder lachgas), mensenhandel en zorgfraude zullen hierin een plaats krijgen.

- We blijven investeren in wijken en branches waar signalen van ondermijnende criminaliteit zijn. Daar combineren we preventie met de bestuurlijke aanpak in brede zin.
- We kiezen voor en integreren ook interventies vanuit zorg en veiligheid met de bestuurlijke aanpak wanneer dat nodig is.
- Uiteraard werken we samen met diverse partners om te voorkomen dat iemand kiest voor een criminele carrière en om een eventuele beginnende carrière in de kiem te smoren.

Voor de invulling van de Actieagenda Ondernijning zoeken we nadrukkelijk ook samenwerking met maatschappelijke partners zoals Veenvesters, Veens Welzijn, scholen en bijvoorbeeld met de Bedrijvenkring Ondernemend Veenendaal en de andere KVO's.

Digitale veiligheid

In aanvulling op de basisteam-brede acties in dit UVP en in lijn met de inzet afgelopen periode bevorderen we digitale veiligheid in Veenendaal door een aantal lokale doelen te stellen:

- We blijven investeren in de bewustwording en cyberweerbaarheid van verschillende doelgroepen. We hebben daarbij oog voor de vele verschillende vormen van cybercriminaliteit: van o.a. sexting, digitale chantage via fakefilmpjes tot aan marktplaats-fraude of oplichting via whatsapp.
- Dat doen we via lokale communicatie, praktische voorlichting en het organiseren van (op specifieke doelgroepen gerichte) bijeenkomsten. En dat doen we door lokale initiatieven te realiseren zoals bijvoorbeeld digitale buurtambassadeurs, Hackshield, Hackers de Baas en het Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen (uitbreiding met een digitale ster). Daarmee spreken we inwoners en ondernemers ook aan op wat zij zelf kunnen doen.
- In samenwerking met de veiligheidsregio Utrecht richten wij ons in de crisisorganisatie ook op cybergevolgbestrijding van dreigingen en risico's welke kunnen leiden tot maatschappij-ontwrichtende verstoringen en effecten. Denk bijvoorbeeld aan voorbereiding op een crisis als gevolg van het hacken van (lokale) essentiële processen of infrastructuur. Investeren in cyberweerbaarheid geldt niet alleen voor inwoners, maar ook voor professionals en onszelf.

Maatschappelijke onrust, ongenoegen, polarisatie, radicalisering en extremisme

Basisteam-breed ondernemen we komende tijd al een aantal zaken met name ter voorbereiding op eventuele maatschappelijke onrust. We richten ons vanuit veiligheid op het spectrum waarbinnen sentimenten of tegenstellingen in de maatschappij een risico voor de openbare orde en veiligheid worden of geworden zijn. Dan pakken we gedrag of uitingen aan.

- We zetten daartoe in op het continueren en versterken van onze informatiepositie en het onderhouden en versterken van de samenwerking in de keten en onze netwerken.
- We blijven ons lokale handelingsperspectief vergroten en geradicaliseerde of extremistische uitingen, ongewenst gedrag en signalen aanpakken op een passende en proportionele manier (via de drie sporen: interactie & dialoog, aanspreken & confronteren en verstoren & handhaven).

Maar, nog beter of liever willen we voorkomen dat het zo ver komt. Het liefst wil je uitgaan van maatschappelijke rust in plaats van onrust. Inzet op het tegengaan van polarisering, vergroten van weerbaarheid en het verkleinen van elementen die bijdragen aan een voedingsbodem voor radicalisering en extremisme is belangrijk. Dat is niet, of zelfs juist niet, alleen voorbehouden aan veiligheid. Hier zit een belangrijke link met het sociaal domein (diversiteit & inclusie) en bijvoorbeeld wijkgericht werken in bredere zin.

- We dragen vanuit veiligheid uiteraard bij aan de inzet op verbinding, sociale cohesie en weerbaarheid. Daarnaast werken we intern en extern samen aan het vergroten van bewustwording bij maatschappelijke organisaties en professionals d.m.v. trainingen en bijeenkomsten.

Structurele aandacht voor 'klassieke criminaliteit' (VVC en HIC)

Veel voorkomende criminaliteit (VVC), high impact crimes (HIC), klassieke criminaliteit: gemeenschappelijke deler is dat deze vormen van criminaliteit op het individu grote impact hebben en een groot gevoel van onveiligheid achterlaten. Ondanks dat we een verschuiving zien van klassieke vormen van criminaliteit naar digitale vormen, en HIC geen aparte prioriteit in het IVP 2023-2026 is, blijven we komende beleidsperiode aandacht houden voor deze onderwerpen.

- ➔ We zetten in op het structureel borgen van de ingezette maatregelen en aanpak die voort is gekomen uit het prioriteren van HIC in het IVP 2019-2022.
- ➔ We blijven in sommige gevallen continu en in andere gevallen alleen wanneer nodig interventies uitvoeren zoals de mobiele alarmsystemen (mobeyes), whatsapp buurtpreventie groepen, overvalscans, het donkere dagen offensief (waarbinnen ook de witte voetjes-acties van de politie past), etc.
- ➔ Wanneer excessen ontstaan en sprake is van een uitzonderlijke piek binnen een bepaalde categorie VVC- of HIC-feiten kijken we samen met politie en OM welke incidentele extra investering en aanpak mogelijk is.

3. Regulier werk en vaste taken

De doelstellingen uit het IVP en de concrete maatregelen in dit UVP gaan in op nieuwe en/of actuele trends en ontwikkelingen. Op deze gebieden investeren we als het ware extra omdat veiligheidsbeelden, actualiteit en ontwikkelingen in de maatschappij daar om vragen. Naast deze inspanningen vindt ook regulier werk op het gebied van veiligheid plaats en worden vaste taken uitgevoerd.

In onderstaand overzicht is een kernachtige beschrijving daarvan gegeven. Daarna volgt ook een overzicht van werkvelden of beleidsterreinen waarbinnen uitvoering wordt gegeven aan zaken die veiligheid raken en/of overlappen en waar wij nadrukkelijk mee samenwerken.

Binnen het Team Leerbaarheid & Veiligheid zijn veiligheidsadviseurs- en (beleids)medewerkers verantwoordelijk voor:

Het onderhouden van de samenwerking en structureel overleg met o.a. politie en OM

Op lokaal, regionaal en landelijk niveau werken we nadrukkelijk samen met o.a. politie en OM.

We zijn met regelmaat voorzitter van of nemen deel aan een grote diversiteit aan veiligheids-overleggen en/of samenwerkingsverbanden in de veiligheidsketen. Een voorbeeld daarvan is alle inzet rondom de cyclus van lokaal politieoverleg, lokale en basisteam-brede gezagsdriehoeken en de districtelijke- en regionale veiligheidscolleges.

Het ontwikkelen van nieuw (veiligheids)beleid en/of beleidsontwikkelingen volgen

Veiligheidsbeleid wordt ontwikkeld en onderhouden. De voortgang wordt bewaakt, daarover worden actoren geïnformeerd en/of er wordt bijgestuurd. Dat is een continu proces. Daarnaast dragen we bij aan beleidsontwikkelingen die veiligheid raken of waarin veiligheid een rol speelt op lokaal, regionaal en landelijk niveau door actieve deelname in bijv. werkgroepen.

Inzet op ad hoc veiligheidsissues, incidenten en (OOV)casussen

Bij incidenten, veiligheidsissues en/of OOV-problematiek die binnen de eigen gemeente plaats vindt, acteren en handelen we, in samenwerking met veiligheidspartners, direct en/of geven we advies.

Inzet bestuurlijke maatregelen & uitvoeren bevoegdheden burgemeester

We passen instrumenten uit de Gemeentewet, Algemene Plaatselijk Verordening, Opiumwet, wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob) bij ordeverstoringen en het tegengaan van ondermijnende criminaliteit (al dan niet direct) toe. We zetten eventueel noodbevoegdheden bij wanordelijkheden in. We adviseren, coördineren en voeren werkzaamheden uit in het kader van de Wet tijdelijk huisverbod, Wet Verplichte Geestelijke gezondheidszorg en de Wet Zorg & Dwang.

Cameratoezicht

Toepassen Gemeentewet 151c door cameratoezicht in het centrumgebied en doormiddel van tijdelijk mobiel cameratoezicht. Inclusief praktische uitvoering, onderhoud, contact met politie en partners hierover, etc.

Jaarlijks terugkerende evenementen, risico evenementen, voetbal & demonstraties en manifestaties

Vorbereiding van (grootschalige)evenementen zoals de jaarwisseling, voetbalwedstrijden, koningsdag en lampegietersavond. Organiseren van jaarlijkse veiligheid-gerelateerde evenementen zoals de veiligheidsdag en week van de veiligheid. Ad hoc inzet bij (on)aangekondigde demonstraties en manifestaties en eventuele andere specifieke bijeenkomsten of activiteiten.

Wijkgericht werken Veiligheid

Vanuit veiligheid dragen we bij aan het wijkgericht werken door middel van participatie in de KVO's (centrum, Ellekoot, Bruïneplein en bedrijventerreinen). Ook zijn we opdrachtgever en bewaker van de voortgang van Buurtbemiddeling en de Buurtouders (uitgevoerd door Veens Welzijn) en nemen we deel in wijknetwerken en/of aan wijkgerichte activiteiten en initiatieven.

Rampenbestrijding & Crisisbeheersing

Veenendaal heeft een adequate crisisbeheersings- en brandweerorganisatie. De gemeente participeert in de gemeenschappelijke regeling VRU. Het doel van deze regeling is het door de VRU realiseren van een gelijkwaardig kwaliteitsniveau van de beheersing van rampen en crises in de Utrechtse gemeenten.

Het werk op het gebied van openbare orde en veiligheid raakt aan, strekt zich uit tot en/of overlapt met andere beleidsterreinen en taakvelden waar we mee in verbinding staan en mee samenwerken. Over en weer raakvlakken herkennen, elkaar laagdrempelig vinden, ervaringen, trends en ontwikkelingen, signalen en informatie uitwisselen is het startpunt.

Dat doen we uiteraard met in achtneming van geldende privacyregels en wettelijke kaders. Daar waar nodig stellen we daarvoor protocollen vast en laten we een data protection impact assesment (dpia) uitvoeren om te zorgen dat we op een verantwoorde manier met data omgaan. We willen naar de toekomst toe graag meer datagericht gaan werken. Ook dit vraagt een tijdsinvestering binnen onze werkzaamheden.

Zorg en veiligheid

We leggen structureel de verbinding tussen zorg- en veiligheidsthema's ten behoeve van onder andere de lokale persoonsgerichte aanpak en de Top X aanpak binnen het Zorg en Veiligheidshuis, huiselijk geweld en kindermishandeling, nazorg van ex-gedetineerden en het meldpunt personen met verward gedrag/ de Wet Verplichte GGZ. Daarnaast wordt nauw samengewerkt op de thema's jeugd en de groepsaanpak en mensenhandel.

In Veenendaal vindt via de interventieteams 23- en 23+ afstemming plaats om het verschil te maken in de aanpak van mensen met complexe zorg- en veiligheidsproblematiek. Netwerkpartners worden ondersteund door regievoering op de complexe samenwerking rondom deze inwoners.

Toezicht en handhaving

Collega's van toezicht en handhaving maken structureel onderdeel uit van het werk op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Samenwerking met de BOA's en ook met de handhavingsjuristen vindt doorlopend plaats. Toezicht op overlast en ergernissen die de leefbaarheid in de openbare ruimte aantasten is een belangrijk element. Het college gaat in 2023 een toezicht- en leefbaarheidsplan vaststellen om daarmee gericht de BOA-capaciteit in te zetten.

APV, bijzondere wetten & horeca

De Algemene Plaatselijke Verordening is een belangrijk instrument voor o.a. (handhaven van) de openbare orde en veiligheid en bijzondere wetten stellen regels voor diverse bedrijfsvoeringen zoals de horeca. Het is de taak van de gemeente op naleving daarvan toe te zien. Uitvoering van onze wettelijke taken is een continu proces waarbij nauw samengewerkt wordt tussen de vergunningverleners APV, horeca en evenementen, de medewerkers veiligheid en onze externe veiligheidspartners voor een goede afstemming en advisering over de veiligheidsaspecten.

Sociaal & maatschappelijk domein

Binnen het thema samenleving zitten er op veel elementen raakvlakken en verbindingen tussen enerzijds het sociaal domein en welzijn, onderwijs, gezondheidszorg, sport, cultuur, e.a. en anderzijds het veiligheidsdomein. De samenwerking die nodig is in het kader van preventie en jeugd springt eruit. Maar denk ook aan gezamenlijke inzet op het gebied van diversiteit en inclusie, straatintimidatie en discriminatie en het voorkomen van polarisering of huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook zijn er raakvlakken met economische zaken en werk & inkomen (denk aan bijv. schuldhulpverlening en inzet vanuit de gemeente gericht op nieuwkomers).

Fysiek domein

Bij ontwikkelingen in de openbare ruimte en bij ruimtelijke ontwikkelingen is fysieke veiligheid én sociale veiligheid een belangrijk element. Niet voor niets is veiligheid een rode draad in de omgevingsvisie. De veiligheidsbeleving van inwoners en ondernemers wordt sterk beïnvloed door elementen die met de inrichting en het beheer van de openbare ruimte te maken hebben (verlichting, groen, een schone omgeving, etc.).

4. Budget

Het in het IVP opgenomen beleid en in de het UVP voorgenomen doelen en beoogde resultaten worden gefinancierd uit de daarvoor beschikbare middelen. Onderstaand is bij benadering een overzicht van hoe een deel van het veiligheidsbudget verdeeld wordt over de genoemde prioriteiten en thema's voor de komende twee jaar. Voor een compleet beeld van de financiën t.b.v. veiligheid (incl. bijvoorbeeld crisisbeheersing, zorg & veiligheid e.d.) verwijzen we graag naar de reguliere P&C cyclus (o.a. kadernota en programmabegroting).

ONDERWERP	JAARLIJKSE KOSTEN
Gemeentelijke bijdrage IVP Heuvelrug (€0,15 per inwoner): bestemd voor de aanpak en inzet t.b.v. de 3 gezamenlijke, basisteam-brede prioriteiten	€10.000,-
Lokale aanpak jeugd & veiligheid	€10.000,-
Lokale aanpak ondermijning	Wordt gefinancierd vanuit apart vrijgemaakt lokaal ondermijningsbudget.
Lokale aanpak digitale veiligheid	€10.000,-
Lokale aanpak radicalisering en extremisme	Wordt gefinancierd vanuit de door het Rijk verstrekte versterkingsgelden.
Borging en reguliere inzet klassieke criminaliteit (VVC & HIC)	€10.000,-
Werkbudget voor veiligheid-brede activiteiten, bijeenkomsten en communicatiemateriaal zoals bijv. de week van de veiligheid, een veiligheidsdag en de veiligheidskrant.	€10.000,-

Colofon

Het Uitvoeringsprogramma (UVP) Veenendaal 2023-2024 is een samenwerking tussen: gemeenten Renswoude, Rhener, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal en Wijk bij Duurstede & Politie en OM.